

5de zondag in de veertigdagentijd.

Joh. 12:20-33

Peter van Dael SJ

VAN DE AARDE OMHOOGGEHEVEN ZAL IK IEDEREEN NAAR MIJ TOE HALEN

Een aantal Grieken vroeg of ze Jezus konden zien

In de dagen van het Joodse Paasfeest was het altijd druk in Jeruzalem.

Dan trokken ook Grieken op naar de tempel. Met 'Grieken' zijn heidense godszoekers bedoeld die belangstelling hadden voor het jodendom. Het evangelie begon met een paar van die Griekse godszoekers. Ze wilden niet alleen de tempel in Jeruzalem bezoeken, maar wilden ook Jezus ontmoeten.

Via Filippus en Andreas, de enige apostelen met Griekse namen, legden ze hun verzoek voor aan Jezus. Maar Jezus gaat niet in op hun vraag en begint met een voor onze oren ingewikkelde uiteenzetting over zijn *uur*, over *verheerlijking* en over *opgeheven worden*.

Het uur is gekomen dat de Mensenzoon verheerlijkt wordt

Het uur is gekomen dat de Mensenzoon verheerlijkt wordt: wat wordt hiermee bedoeld? Het betekent dat Jezus de dood voor ogen heeft. Zijn tijd is gekomen. Het betekent ook dat hij zal worden verheerlijkt. Zijn dood wordt dus aangeduid als zijn verheerlijking.

Dat blijkt ook uit de manier waarop in het Johannesevangelie van vandaag Jezus doodstrijd in Getsemane wordt weergegeven. In het evangelie van Lucas verschijnt een engel uit de hemel om Jezus kracht te geven (22:43). Maar bij Johannes horen we in plaats van een engel Gods stem uit de hemel: *Ik heb hem verheerlijkt en zal hem wederom verheerlijken*. Weer het woord *verheerlijken*. Zoals we al hebben gezien is Jezus' dood tevens zijn verheerlijking.

Johannes geeft een toelichting in de vorm van een uiterst korte parabel: *als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft brengt hij veel vruchten voort*. Er volgt nog een toelichting: een gezegde, dat ook in het Marcusevangelie (8:34-35) voorkomt: *Wie zich aan zijn leven vastklampt, verliest het, maar wie in deze wereld zijn leven loslaat, behoudt het voor het eeuwige leven*.

Opgeheven worden

Johannes gebruikt in zijn evangelie nog een andere, ongewone term: *opgeheven worden*. Deze term heeft twee betekenissen. In de eerste plaats: opgeheven worden aan het kruis, waar Jezus zal sterven. De tweede betekenis is: opgeheven worden door God in de hemel. De door mensen aan het kruis opgeheven Jezus is dezelfde als de door God in de hemel opgeheven Jezus. Omdat Jezus zijn God en zijn roeping getrouw is gebleven tot in de dood, blijft God hem trouw, ook in de dood. Zijn verheffing aan het kruis is tegelijkertijd zijn verheffing door zijn hemelse Vader. Goede Vrijdag valt dus bij Johannes samen met Pasen.

De evangelielezing begon met de vraag van de Grieken naar Jezus. Jezus geeft geen direct, maar wel een indirect antwoord. Want de uiteenzetting die volgt op de vraag van de Grieken eindigt met de verzekering: *wanneer ik van de aarde zal zijn omhoog geheven zal ik allen tot mij trekken*. Allen: dat zijn ook de Grieken, de heidenen (en we kunnen toevoegen: ook wij).

Na zijn gewelddadige dood verstomde de stem van Jezus niet, want na zijn opstanding gaven zijn volgelingen zijn boodschap door, ook aan de heidenen. Toen Johannes ruim twee generaties na Jezus' dood zijn evangelie schreef, hadden zich niet alleen Joden, maar ook vele Grieken aangesloten bij de beweging die door Jezus was begonnen. De vraag van die paar Grieken aan het begin van de evangelielezing is dus uitvoering beantwoord.

Een week geleden is het Nationaal Holocaust museum geopend. Dit museum herinnert ons aan die ongehoorde misdaad van de geplande vernietiging van het Joodse volk. Vele misdaden zijn gevolgd in het kader van vele oorlogen. Je wordt er moedeloos van. De aanblik van de omhoog geheven Jezus kan ons staande houden. Hij is door mensen omhoog geheven aan het kruis vanwege zijn consequente verkondiging van Gods nieuwe wereld van gerechtigheid en vrede. Maar hij is tegelijkertijd door God bevestigd, omhoog geheven en verheerlijkt. Door te blijven kiezen voor de omhoog geheven Jezus kunnen wij het uithouden en vrede uitdragen.